

Art experimental versus instint: l'intent de crear

Al meu pare, Pep Llorens Baulés...

Ricard Llorens

En Pep estrenava estudi, gran, flamant, apartat, ben equipat... un estudi, estudi, de pintor.

Quedava lluny la petita cambra del carrer Quevedo, on havia gaudit amb l'art, però on amb prou feines podia fer amb soltesa el necessari 'gest',

el precís moviment de la mà,
amb l'expressió del braç obrint-se...
Ni tan sols caldria amoïnar-se de no tocar les cortines,
ni hi hauria fortors a la casa, ni risc pels nins, ni...
Semblava tan planer, tan planer.

En Pep, pausadament, va mirar de fit a fit el seu estudi: al fons, la prestatgeria amb llibres i teles blanques per aquí i per allà; al mig, el gros cavallet amb maneta; al seu costat, la taula amb el pot d'aiguarràs i el seu ramell de pinzells, la paleta i els tubs de pintura

disposats... a crear.

Disposat a crear, en Pep situà una tela blanca, aquell espai definit que ara li semblà una immensitat, un desert que s'estenia fins allà on arribava la seva imaginació...

Sense pensar-s'ho, va fer el 'gest' per primer cop, amb un gros pinzell, tenyint de blau fosc, profund, tot aquell espai. Lliscar en el blau li recordava la mar, immensa, insondable, incògnita... la Mediterrània que tantes vegades havia banyat els seus ulls blaus.

Recordava les llargues estades amb el Pare, amb la canya preparada, amb els ulls d'infant clavats a la boia, esperant expectant una travada:

la sorpresa del peix que es rebel·lava.
La seva mà va fer el 'gest' de nou,
i en aquell mar que era la tela,
van aparèixer capriciosos tocs de blanc,
com peixos brillants que, saltant, es mofaven de l'infant...

La Dona el cridà. Havien passat les hores i, per un moment, en Pep va sentir el neguit i li semblà com despertar.

Va desar els pinzells i, disciplinat, pensà:
'Ho deixaré per a demà'

Ja havia complert amb totes les rutines diàries, i de nou, davant per davant, es retrobava amb la tela, ara blava. En mirar els 'peixos' blancs que es retorçaven, li va semblar que agonitzaven...

La mà, ràpida, posà uns tocs de color: vermell, volia més relleu; més blau, blanc i color d'arena, d'Arenys de Munt, d'aquella que, quan era nen, cada tarda d'estiu hi jugava, fent túnels, camins, castells, somnis...

però Mare: per què tan distant i alhora tan omnipresent?

La mà no parava, barrejant colors, fent gruixos... i la tela vibrava, com en plena erupció volcànica.

Pensà en l'Etna, en la greda, en el viatge a Sicília, en Itàlia, en aquella època daurada...
i en la ràbia per tot el que havia hagut d'amagar!

Calia l'expressió!

El braç es disparà, amb un gest ascendent; el 'volcà' esclatà:
gruixuts traços grisencs es disposaven de baix a dalt, precisos i generosos. La forma era anihilada, també el color. Calia 'el més alt dels sacrificis' per a trobar el 'gest' incondicionat a qualsevol consideració, pur de l'expressió, imbuït de l'arrogància de l'instint que no ha de passar comptes. Les mans li suaven i el cor li bategava, vivint una revolta inconfessable...

La Dona el cridà, i en Pep, torbat, va sentir el neguit per segon cop. Ràpid, va desar els pinzells i pensà:
'Ho deixaré per a demà'

Les rutines es feien més feixugues, i sols anhelava la solitud davant la tela, ara grisa, quelcom que l'apassionava. Va mirar 'l'expressió' plasmada, a falta de forma i de color, i va dubtar a l'hora d'actuar...

Però per què? No es tracta d'Art Experimental? No hi cabien límits ni escrúpols, dubtes o pors de cap mena,

si es volia assolir la més nítida puresa del 'gest' creador, ...va pensar en Pep.

Quina gran coartada!:
por a destruir el 'genuí gest' amb traços malaurats?
O por de no poder assolir el 'gest creador'?
Aquell vespre en Pep no va pintar,
però va reconèixer que el dubte no desapareix mai.

Al matí no es va posar corbata;
a la tarda passejà amb texans;
a la nit en Pep afrontà una nova tela en blanc,

i quan va agafar el pinzell i va fer l'intent,
va sentir el neguit per tercer cop,
i va comprendre que no podria defugir-lo,
que crear implica anar més enllà
del que hom pot abastar amb la raó,
i que el mèrit està en la dificultat,
en 'concebre', superant dubtes i pors,
en saber-se mostrar...

Una setmana més tard, en Pep deixava de Pintar.